

ת"פ (רמלה) 42995-08-21 - מדינת ישראל נ' אברהים אל עסלה

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 42995-08-21 מדינת ישראל נ' אל עסלה ואח'

לפני כבוד השופט אייל כהן

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. אברהים אל עסלה

2. איוב אל עסלה

הנאשמים

ב"כ המאשימה

ב"כ הנאשם עו"ד מר אבו סיף

הכרעת דין

עניינה של הכרעת הדין בשאלה האם הנאשמים השליכו אבנים וחפצים לעבר שוטרים אגב התפרעות שאירעה במהלך מבצע "שומר החומות".

1. כתב האישום, המענה לו ועיקר ראיות הצדדים

1. על פי כתב האישום, החל מיום 10.5.21 ולאחר ירי רקטות לעבר אזור ירושלים ו"עוטף" עזה, החל צה"ל במבצע "שומר החומות". בד בבד החלו הפרות סדר רחבות בכל רחבי הארץ. בעיר לוד התרחשו אירועי אלימות רבים בין יהודים, ערבים וכוחות הביטחון על רקע לאומני וגזעני ולרבות פגיעות ברכוש. אלה כללו הצתת כלי רכב וניידות משטרה, השלכת בקבוקי תבערה, ירי זיקוקים, הבערת צמיגים ופחי אשפה, חסימת כבישים והשלכת אבנים וחפצים לעבר כוחות הביטחון ואזרחים

ביום 11.5.21, בשעה 19:20 לערך, התקהלו מתפרעים ברחוב גולומב שבלוד, בסמוך לבניין העירייה. המתפרעים יידו אבנים, בקבוקי זכוכית וחפצים נוספים לעבר כוחות משטרה. הנאשמים נטלו חלק באותה התפרעות והשליכו אבנים לעבר כוחות משטרה, ממרחק של כ- 30 מטרים. באותן נסיבות הבחינו שני שוטרים בנאשמים בעודם משליכים אבנים ותוך שאחזו בידיהם בקבוקי זכוכית. משהבחינו כי השוטרים רצים לעברם החלו בבריחה עד שנתפסו.

לאור האמור הואשמו הנאשמים בעבירות ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות- לפי סעי' 274(1), 274(2) ו- 274(3) לחוק העונשין, תשל"ז- 1977 (להלן: "החוק"); התפרעות- לפי סעי' 152 לחוק וכן הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו- לפי סעי' 275 לחוק.

2. במענה לאישום (פ' 15.12.22) אישרו הנאשמים כי הם נכחו בזמן ובמקום האמורים אך הכחישו כי ביצעו את המיוחס להם. עוד הוסיפו כי המקום מרושת במצלמות. נאשם 2 הוסיף וציין כי אחיו הוא קצין בצה"ל וכי הוא מסכים להישלח לכלא אם ימצא תיעוד לפיו הוא מחזיק באבן.

3. ראיות הצדדים: המאשימה נסמכה בראיותיה על עדויות שוטרים ופקח עירוני וכן דו"חות ותיעוד צילומי. הנאשמים נסמכו בראיותיהם על עדויותיהם ועדות עובד עירייה.

2. הערה באשר לקורות ההליך

4. ראיות נשמעו במועדים 22.12.22 וכן 6.3.23. בתום שמיעת הראיות עתר ב"כ הנאשמים, לראשונה, בבקשה להפנות את נאשם 1 לבדיקת כשירות פסיכיאטרית, לאור דברים שמסר בעדותו ולאור טענתו כי הוא מטופל פסיכיאטרית כמי הלוקה בסכיזופרניה. מאחר והסניגור לא תמך את טיעונו בתיעוד, ועל אף התנגדות המאשימה למבוקש, אפשרתי את הגשת התיעוד במועד נדחה. לאחר הצגת תיעוד הותירה המאשימה את הבקשה לשיקול דעת בית המשפט. בהחלטה מיום 13.4.23 הוריתי על קיומה של הבדיקה המבוקשת. לאחר עיכובים רבים אשר בחלקם נבעו מאי התייצבות נאשם 1 לבדיקתו, ניתנה ביום 25.7.23 חוות דעת הפסיכיאטר המחוזי, ממנה עלה כי הנאשם אמנם לוקה בשסעת (סכיזופרניה) ועם זאת הוא כשיר מהותית ודיונית.

סיכומי המאשימה הוגשו עוד בספטמבר 2023. על אף האמור, ההגנה נמנעה מלהגיש את סיכומיה עת ארוכה בשל סיבות שונות ואלה הוגשו רק ביום 23.2.24. לאחר האמור עתר הסניגור לקיום דיון נוסף, לאחר חודש רמדאן. לאור בקשתה זו של ההגנה נקבע דיון ליום 12.5.24, אך נאשם 1 נמנע מלהתייצב אליו. בשלב זה חזרה בה ההגנה מבקשתה ועתרה למתן הכרעת הדיון.

3. תמצית ראיות המאשימה

5. יצחק כהן (פ' עמ' 21) - פקח מסייע בעירייה לשיטור העירוני, העיד בהסתמך על דו"ח שערך (ת/5). מעדותו הראשית עלה כי במהלך משמרת יחד עם השוטר **בוריס בוטקו**, מנהל השיטור **איתן דפנה** וסגנו **יהונתן חזן** (**להלן כולם: "הארבעה"**), הארבעה נסעו ברכב שכור לבן, בקרבת בנין העירייה. העד הבחין ברחוב גולומב בשני רעולי פנים שהשליכו אבנים ובקבוק זכוכית ירוק לעבר כוח משטרה (מג"ב; **ולהלן גם: "הכוח"**) שאיבטח את בנין העירייה (ת/5; פ' עמ' 22 שו' 32). בתגובה פרקו הארבעה מן הרכב וקראו "משטרה".

6. חשוד שהשליך בקבוק לעבר הכוח החל לברוח, בעוד החשוד האחר נתפס מיידית ע"י איתן דפנה. העד סייע לאיתן להשתלט על אותו חשוד, כאשר בה בעת החל המון בהשלכת אבנים "מסיבית מאד" לעברם, לרבות בקבוקי זכוכית וחפצים שונים. לאחר כדקה העד הבחין כי השוטר בוטקו והפקח חזן תפסו את החשוד הנוסף. לדברי העד בעת האירוע הוא חש סכנה מיידית לו ולחבריו, ושלף אקדח, שהושב אח"כ למקומו ללא שימוש. זריקת החפצים לא פסקה. השוטר בוטקו זרק רימוני הלם לעבר ההמון על מנת להדפו ולאחר כשתי דקות הגיע כוח סיוע. החשודים לבשו שחורים. ההשתלטות עליהם הייתה בדרך של ריתוקם לארץ ואזיקתם. החשוד עליו השתלט העד השתולל והתנגד למעצרו.

7. מחקירתו הנגדית של העד עלה בין היתר כי הוא הבחין בכך שחלונות בנין העירייה נופצו. כוח מג"ב עליו נזרקו האבנים מנה שלשה או ארבעה שוטרים. בתחילה לא נזרקו אבנים לעבר הארבעה משום שרכבם היה מוסווה כרכב רגיל. שני החשודים היו רעולי פנים, אך אין הוא יודע במה הסתירו את פניהם. את הדו"ח ת/5 העד רשם בתחנת המשטרה סמוך לאחר האירועים מושא האישום (**להלן גם: "האירוע"**). העד עשה כן במהירות והחסיר בפרטים שכן הארבעה היו אמורים לצאת שוב לשטח על מנת לסייע לתושבי העיר במצוקתם. במהלך האירוע העד נפגע מאבן. העד שב וציין כי הוא ראה את החשוד השני (-החשוד שנמלט ונתפס) משליך בקבוק ירוק לעבר הכוח. לדבריו הארבעה הבחינו בחשודים ממרחק 15-20 מטרים.

8. השוטר בוריס בוטקו (פ' עמ' 31) - העיד בהסתמך על דו"ח שערך (ת/8) וכן דו"חות המעצר באשר לשני הנאשמים (ת/9, ת/10). מן הדו"ח ועדותו הראשית עלה, כי במועד הרלבנטי העד שהה ברכב שכור ומוסווה יחד עם הפקחים כהן, חזן ודפנה. העד לבש מדי משטרה והפקחים לבשו מדי פיקוח עירוני. הארבעה נסעו ברכב שכור שכן ניידות משטרה ניזוקו קודם לכן בהתפרעויות. בפינת הרחובות גולומב והרב קוק העד זיהה את שני הנאשמים, שלבשו שחורים והיו רעולי פנים. השניים התנתקו מן ההמון על מנת להתקרב יותר לכוח משטרה וזרקו לעבר הכוח אבנים ממרחק כ- 20-30 מטרים ממנו. הארבעה פרקו מן הרכב. הנאשמים הבחינו בכך והתפצלו. העד דלק אחר נאשם 1, שהחזיק בידו בקבוק בירה ירוק מזכוכית. לאחר כ- 30-40 מטרים של מרדף הנאשם מעד על אספלט.

9. העד צעק לנאשם 1 כי הוא עצור, בעט בו באיזור החזה על מנת למנוע את המשך מנוסתו ומשניסה לקום היכה אותו מכת אגרוף באיזור זה. בשלב זה הפקח יהונתן הצטרף אליו ועזר לו להרימו. בה

בעת המון אנשים השליך אבנים לעברם ממרחק כ- 50-60 מטרים. נאשם 1 הוכנס לרכב ונאזק רק בתוכו בשל התפרעות ההמון. במקביל לאמור הפקח כהן עצר את נאשם 2. העד ציין כי לא הופעלה מצלמת גוף מאחר והיא הייתה מתחת לאפוד. עוד ציין כי הוא הבחין בנאשמים כשהם משליכים אבנים וכי היה בקשר עין רציף עם נאשם 1 כל העת (פ' עמ' 32, שו' 31; עמ' 35 שו' 4).

10. בחקירתו הנגדית אישר העד כי הוא הכיר את נאשם 1 עובר לאירוע. העד לא הבחין במעשיו של איתן דפנה ולא ראה אם השתתף במעצרו של נאשם 2. במענה לשאלה האם יש מצלמות במקום השיב כי סביר להניח שכן אך הדבר אינו בידיעתו. הנאשמים כיסו את פניהם עם כובעי גרב, אשר נותרו להערכתו בשטח, שכן המעצר בוצע אגב ניסיון הכשלתו ע"י המון שהשליך אבנים. העד הבהיר כי הוא לא ראה את נאשם 1 זורק בקבוק, כי אם אבנים. העד הבחין בנאשם 1 כשהוא אוחז בבקבוק, אך אין הוא יודע מה קרה עם הבקבוק. השניים השליכו אבנים לעבר הכוח בלבד ולא לעבר הארבעה.

11. קצין המשטרה פקד **דן ארצי** (פ' עמ' 29) העיד כי במועד הרלבנטי הוא שימש כראש משרד חקירות בתחנת לוד. העד חתם על אסמכתאות לכליאה של הנאשמים (ת/6, ת/7) וציין כי הנאשמים בחרו שלא להגיב לחשד שהוטח בהם. מחקירתו הנגדית עלה כי במועד הרלבנטי יחידתו טיפלה בעניינם של מאות עצורים. בחלק מן המקרים הושג תיעוד צילומי ובחלק לא. היחידה עבדה ללא הפסק באותם ימים ואין בידי העד כל מידע האם הושג תיעוד צילומי של האירוע, אם לאו.

12. השוטר **וואפי חטיב** (פ' עמ' 16) העיד כי הוא שחקר את הנאשמים (הודעות ת/3, ת/4). בחקירתו הנגדית ציין כי אין לו מידע באשר למצלמות במרחב הציבורי או באשר לתיעוד צילומי רלוונטי. לדבריו נשרפו באותה עת כ- 500 כלי רכב ושרר כאוס שלם בעיר לוד.

13. **תיעוד צילומי** - ת/1 ו- ת/2 - תיעוד של נאשמים 1 ו- 2, בהתאמה, בתחנת המשטרה, ממנו עולה כי שני הנאשמים לבשו מכנסיים שחורים. נאשם 1 לבש חולצה כהה/שחורה ונאשם 2 לבש חולצה שחורה.

4. תמצית ראיות הנאשמים

14. אין חולק כי הנאשמים הכחישו בהודעותיהם (ת/3, ת/4) את המיוחס להם בכתב האישום. על הכחשה זו חזרו גם בעדויותיהם. להלן יציינו בתמצית עדויותיהם בעת חקירותיהם הראשיות.

לא מצאתי להידרש לעולה מחקירותיהם הנגדיות של הנאשמים, בהינתן (כמבואר להלן) כי לא מצאתי ליתן משקל ממשי לטענות המאשימה בדבר "שקרי נאשם".

15. **נאשם 1** (פ' עמ' 39) העיד כי הוא טופל בעבר פסיכיאטרית. לדבריו הוא ונאשם 2 חזרו מגינה הסמוכה למשטרה בדרכם הביתה. לפתע הבחין ברכב שעצר, וסמוך לאחר מכן הוא נבהל והחל לברוח, מבלי לדעת כי הארבעה הם שוטרים, שכן הם לא לבשו מדי משטרה. בהמשך ציין כי השוטר בוטקו לבש מדי משטרה. הנאשם הכחיש כי הוא או נאשם 2 זרקו דבר מה. לדבריו הוא החזיק בבקבוק בירה והיה "מסטול" בעת מעצרו משתיית בירה. בעת מנוסתו מעד על הרצפה ונחבל בברכו ובלחיו, והוכה ע"י השוטר בחזה. הנאשם המשיך והעיד כי לא היה ברשותו כובע גרב. את השוטר בוטקו הוא מכיר מזה כשנתיים (במשתמע- עובר לאירוע). את הבקבוק שהיה בידו זרק

לארץ ולא על שוטרים.

16. **נאשם 2** (פ' עמ' 50) העיד כי הוא ונאשם 1 הם בני דודים וכי הוא הגיע ביום האירוע ברכבת מרהט ללוד, שם שהתה אימו בבית אחיו, המתגורר בעיר. כוונתו הייתה לקחת לרהט את ילדיו הקטנים של אחיו. השניים היו בדרכם הביתה. לאחר עצירת הרכב ופריקת הארבעה ממנו, נאשם 1 החל לברוח אך הוא, שלא עשה דבר, נותר במקומו. נאשם 1 החזיק בידו בקבוק בירה. לדבריו השניים לא עשו דבר. הנאשם הכחיש בפני החוקר כי ביצע עבירות כלשהן, ציין כי אחיו קצין בצה"ל ו"הזמין" את החוקר להציג תיעוד צילומי שלו המלמד אחרת וכי הוא מוכן להיכנס לכלא אם ימצא כזה. עוד הכחיש כי היה ברשותו כובע גרב. בעת מעצרו של השניים לא היו אנשים נוספים בקרבת מקום.

17. **צחי זיני** (פ' עמ' 58) העיד כי במועד הרלבנטי הוא עבד בעיריית לוד בתפקיד מנהל "המוקד הרואה". במסגרת תפקידו היה אחראי על הצבת מצלמות בעיר ופיקוח עליהן. לדבריו בעת האירוע היו בעיר כ- 700 מצלמות, שפוזרו בצמתים מרכזיות וב"נקודות חמות". העד הבהיר כי במועד הרלוונטי היו מצלמות גם בקרבת רח' גולומב ואולם חלק נהרסו במתכוון ע"י פורעים. מחקירתו הנגדית עלה כי אין הוא מכיר את האירוע או את הנאשמים. עוד ציין כי בעת האירוע לא היו מצלמות בצומת הרחובות הרב קוק וגולומב (פ' עמ' 62, שו' 20).

18. התיעוד **נ/1** - כתב אישום ובקשה למעצר עד לתום ההליכים מושא הליך אחר, אשר הוגשו מטעם ההגנה, לאור טענת הסניגור כי מדובר בתיעוד רלוונטי.

5. הערה באשר לטיעוני הצדדים

19. על מנת שלא להלאות את הקורא בכפל, אמנע מלפרט את טיעוני הצדדים. אלה יבוארו להלן בפרק הדיון, בהתאם להקשר הדברים הנדרש.

יודגש כי אין באי-איזכורה של טענה כדי ללמד על כי היא נעלמה מעיניי.

6. דיון והכרעה

20. לאחר שבחנתי בקפידה את כלל הראיות וטיעוני הצדדים מצאתי להרשיע את הנאשמים במיוחס להם בכתב האישום. להלן טעמי.

21. ההגנה לא חלקה על האמור בכתב האישום בכל הנוגע לאירועי "שומר החומות", כמו גם באשר לנוכחות הנאשמים במקום ובזמן האירוע. בנוסף, לא חלקה על כך כי האמור בכתב האישום, ככל ויוכח, מגבש את יסודות העבירות בהן הואשמו הנאשמים. משכך אמנע מניתוחן של אלה.

יריעת המחלוקת בין הצדדים צרה, ומתוחמת לשאלה האם הנאשמים השליכו אבנים ועוד על

הכוח המשטרתי, אם לאו.

6.1 מתווה בחינת הראיות

22. כפי מצוות סע' 53 לפקודת הראיות בחנתי במידת הזהירות הנדרשת את התנהגות העדים, נסיבות העניין ואותות האמת, על פי מבחני השכל הישר וניסיון החיים, הגיונה הפנימי והחיצוני של כל עדות והשתלבותה במכלול הראיות [להרחבה באשר לאופן הערכת ראיות ראו ע"פ 1442/06 מדינת ישראל נ' פלוני (1.9.08)].

23. כל צד טען למהימנות עדיו. בד בבד, ההגנה טענה לקיומו של מחדל חקירה בדמות אי הצגת תיעוד צילומי של האירוע.

24. עדויות הפקח כהן והשוטר בוטקו (**להלן גם: "אנשי המרות"**) מפלילות כאמור את הנאשמים, ועומדות בסתירה קוטבית לעדויותיהם המכחישות. עדות כל אחד מאנשי המרות מחזקת את רעותה, כשם שעדות כל אחד מן הנאשמים מחזקת את רעותה. במובן זה לבדו, מתקיים "שוויון" בין זוגות העדים, בשלב הראשוני של הערכת הראיות.

25. בבואנו לבחון את משקל הראיות יש להעריך תחילה את מהימנות ארבעת העדים שנכחו באירוע. לאחר מכן יש לבחון כיצד יתר הראיות משליכות, אם בכלל, על האמור. בשלב הסופי יש לבחון את טענת ההגנה למחדל חקירה וככל ונמצא כי אירע מחדל, כיצד קיומו משליך על מערך הראיות.

26. נטל השכנוע (הוא הנטל הראשי) רובץ לפתחה של המאשימה. עם זאת, עדויות אנשי המרות המפלילות את הנאשמים העבירו את נטל הראיה (הוא נטל ההוכחה המשני) לידי האחרונים. נבחן האם אלה, בתורם, הדפו נטל זה ולו בדרך של יצירת ספק.

27. לבד מטיבה של כל גרסה, נתון מרכזי בבחינת מהימנות כל עדות הוא המניע לנתינתה: מטבעם של דברים, ברי כי כל נאשם יבקש להרחיק את עצמו מדבר עבירה ואך סביר כי יבקש לעשות כן גם ביחס לחברו (יזכר כי הנאשמים הם בני דודים). למול זאת יש לבחון האם אנשי המרות בעלי עניין אף הם בתוצאת ההליך, או שמא האמת בלבד נר לרגליהם.

28. אנשי המרות פעלו בנסיבות במסגרת תפקידם. נקודת המוצא היא כי ככאלה הם ימסרו עדויות אמינות ומהימנות. חזקה ראשונית זו תיסתר ככל ויעלה בידי הנאשמים להצביע על פגמים באמינותם או במהימנותם של השניים, כסתירות מהותיות, הצגת ראיות סותרות ו/או הצבעה על מניע להפללת שווא.

6.2 קביעת ממצאי עובדה ומהימנות

6.2.1 העדר טענה בדבר הפללת שווא

29. הנאשמים נמנעו מלהצביע על טעם כלשהו שמכוחו יבקשו אנשי המרות להפלילם הפללת שווא.

מעדויות השוטר בוטקו ונאשם 1 עלה כי השניים אמנם הכירו האחד את האחר עובר לאירוע, ועם זאת, איש מן הצדדים לא פירט דבר מעבר לכך. לא הובהר מה טיב ההיכרות ולא נטען כי הרקע לה שלילי.

נאשם 1 ממילא נמנע מלטעון כי היה לשוטר בוטקו מניע להפילילו הפללת שווא, ומה טיבו של אותו מניע.

30. נזכיר כי הפללת שווא (ומקל וחמר ע"י איש מרות) אינה אלא עבירה חמורה ביותר. העדר טענה בדבר הפללת שווא ובכלל זה, ממילא, אי הצגת ראיה בדבר כוונת זדון שכזו, משליכים מהותית על אופן בחינת אמינותם של אנשי המרות: משקל הראיות הנדרשות לשם יצירת ספק במהימנותם עולה ביחס לתרחיש בו בוסס מניע זדוני.

6.2.2 מהימנות אנשי המרות

31. במישור בחינת האמינות לבדו, אף לגופם של דברים מצאתי להעדיף באופן ברור את עדויות הפקח כהן והשוטר בוטקו כאמינות ומהימנות על פני עדויות הנאשמים.

התרשמתי כי שני אנשי המרות העידו עדויות אמת. השניים נסמכו על האמור בדו"חות שכתבו בסמוך לאחר האירוע, והעידו ככל הניתן גם על סמך זכרונם. השניים העידו באופן ענייני ורהוט. עוד התרשמתי כי הם ביקשו לדייק בדבריהם ונמנעו מלהשחיר את הנאשמים לשווא. כך למשל, השוטר בוטקו הקפיד להבהיר כי הוא לא הבחין בכך שנאשם 1 השליך בקבוק לעבר הכוח.

32. בנוסף, עדויות בוטקו וכהן מחזקות האחת את האחרת ומשתלבות האחת ברעותה, ככל שהדבר נוגע הן לסיפור המסגרת בכללותו והן באשר להפללת כל אחד מן הנאשמים. מצאתי כי הבדלים מסוימים בין הגרסאות אינם פוגמים במהימנות השניים, כי אם מחזקים אותה.

33. מצאתי ליתן אמון מלא בעדויות השניים, בכל הנוגע לאווירת הכאוס ששררה הן אגב האירועים מושא האישום והן לפנייהם. על אודות המהומות ששררו בעיר עובר לאירוע- ואשר ההגנה לא חלקה עליהן- ניתן ללמוד מעדויות השוטרים ח'טיב והקצין ארצי. את העיר לוד פקד שטף אלימות כלפי גוף ורכוש, עד כדי סכנת נפשות. כוחות השיטור נאבקו ללא הרף מול גל זה ובהתאם נעצרו מאות אנשים.

האירוע עצמו כלל השלכת אבנים ע"י ההמון לעבר כוח מג"ב שהגן על בית העירייה. מעצר אנשי המרות את הנאשמים לווה ב"גשם" של אבנים, כהגדרתם (עדות כהן פ' עמ' 26, שו' 13; עדות בוטקו פ' עמ' 32 שו' 20), במטרה להכשיל את המעצר. כהן נפגע מאבן ושלף אקדח לאור הסכנה בה חש. מעצרו של נאשם 1, שניסה להימלט, הושלם עם אזיקתו רק בתוך הרכב. בוטקו נאלץ להשליך לעבר ההמון רימוני הלם.

מדובר אם כן באירוע דינאמי שבמהלכו הן כהן והן בוטקו עסקו כל אחד בעניינו של נאשם אחר, ממרחק מה, שכן האחד ברח והאחר נותר במקומו. בנסיבות אלה אך טבעי כי כל עד התרכז בפעולותיו שלו בהתאם לזווית ראייתו. מכאן קיומם של פערים מסוימים הן במידע שקלטו השניים והן בתיאורים אותם תיעדו בדו"חותיהם.

34. ההגנה טענה לפערים בין גרסאות כהן ובוטקו, אלא שאלה נגעו רק בפועלם של השניים לאחר

זריקת האבנים. לא היה כל פער בגרסאות אנשי המרות באשר לעצם זריקת האבנים. זו אירעה בטרם הארבעה פרקו מן הרכב או מייד בסמוך לאחר מכן. הפער היחיד בגרסאות השניים דווקא מחזק את אמינותם: בעוד כהן העיד כי הוא ראה את נאשם 1 זורק גם בקבוק, בוטקו הקפיד לדייק בציינו כי לא ראה את השלכת הבקבוק, אלא אך ראה את אותו נאשם מחזיקו בידו. פער זה אינו מגלם סתירה (ממשית- בין גרסאות המוציאות בהכרח האחת את האחרת מתחולה), אלא השלמה: האחד הבחין רק בהחזקת הבקבוק, בעוד האחר הבחין רק (או גם) בהשלכתו. העדות בדבר ההחזקה אינה מאיינת את העדות בדבר ההשלכה.

35. על רקע דינמיקת האירוע שתוארה לעיל, אני מקבל כמהימנה את טענת השוטר בוטקו כי "תנאי השטח לא אפשרו להתעסק בראיות" ומשכך כובעי הגרב והבקבוק לא נתפסו כמוצגים (פ' עמ' 39, שו' 12). הוא הדין באשר להבהרותיו של הפקח כהן, כי רישום הדו"ח מטעמו לא היה מיטבי בשל הרצון לשוב מהר לשטח.

6.2.3 העדר מהימנות הנאשמים

36. התרשמתי כי העברית שבפי הנאשמים אינה מיטבית ועם זאת כלל הנדרש הובן על ידם היטב בסיוע המתורגמנית. נאשם 1 היה נוח יותר לרגוז ולהרים לעיתים את קולו, ביחס לנאשם 2. לא מצאתי הצדקה להסיק מסקנה לשבט או לחסד, רק על סמך אופן מסירת עדויותיהם.

37. לוז טענת הנאשמים היא כי הם פסעו לתומם ברחוב ולפתע פתאום רכב הארבעה עצר ומייד לאחר מכן ביקשו הם לעצורם מבלי שעשו דבר. מצאתי לדחות טענה זו כבלתי מהימנה. אין היא מתיישבת עם הגיונם של דברים וברי כי היא נסתרת ע"י עדויות אנשי המרות.

38. המאשימה טענה בסיכומיה כי הנאשמים לא נתנו כל הסבר סביר להימצאותם במקום האירוע, כי נתגלו סתירות שונות בגרסאותיהם וכי הם מסרו בעדויותיהם גרסאות כבושות. בחינת הדברים מעלה כי אין מדובר בהבדלים כה משמעותיים אשר משקלם מלמד בהכרח על "שקרי נאשם", כי אם על סתירות אשר ניתן ליישבן. באופן דומה לא מצאתי ליתן משקל מכריע לעובדה כי הנאשמים נמנעו מלהכחיש את המיוחס להם בעת מעצרו (עדות הקצין ארצי). נתון זה לבדו וכשלעצמו אמנם מתיישב עם המסקנה המפלילה אך אין די בו לשם הרשעה בפלילים. מקל וחמר נכון הדבר לאור הכחשת הנאשמים את המיוחס להם לאחר מכן, בחדרי החקירות.

מכל מקום, די במפורט לעיל ולהלן לשם ביסוס מסקנה מרשיעה נגד הנאשמים, אף מבלי להידרש לטענותיה אלה של המאשימה.

6.2.4 דחיית טיעוני ההגנה

39. למול התזה המפלילה אשר בוססה בראיות מהימנות, לא מצאתי דבר בטיעוני ההגנה שיש בו כדי לסתור את האמור.

40. ההגנה טענה כאמור טיעון דו ראשי, הן בדבר העדר מהימנות והן בדבר מחדל חקירה. נפתח בראשון.

41. לטענה בדבר העדר מהימנות: בהקשר זה ניתן דעתנו לשניים אלה: האחד- נשוב ונזכיר את הפריזמה שמבעדה יש לבחון את טענות ההגנה - העדר מניע להפללה עצמית. האחר - העדר טענה מטעם ההגנה לסתירה בין עדויות אנשי המרות בנוגע להשלכת האבנים עצמה (טענות ההגנה מוקדו בסתירה הנוגעת לבקבוק בלבד. יתר הטענות מוקדו בשלב שלאחר זריקת האבנים - קרי המרדף אחר נאשם 1 ומעצר הנאשמים).

42. הלכה היא כי ניתן להרשיע נאשם אף אם לא כל רכיביה של תמונת התצרף מצויים לפנינו ובלבד ובית המשפט יהא מסוגל להרכיב את חלקיה המהותיים [ע"פ 4354/08 **מדינת ישראל נ' רבינוביץ** (22.4.10), סע' 50 לחוו"ד כב' המשנה לנשיא נאור, כתוארה אז]. בהתאם, המאשימה אינה חייבת בהבאת הראיות הטובות ביותר ודי אם הביאה ראיות מספיקות להוכחת המוטל עליה. אי-הצגת ראיה טובה יותר אינה מהווה גורם בעל משקל ראייתי לחובת המאשימה, אלא רק באה בגדר סיכון כי לא יהיה בראיות פחות טובות כדי להרים את נטל השכנוע [ע"פ 7758/04 **עבד אלקאדר נ' מדינת ישראל** (19.7.07) והאסמכתאות שם].

43. דבר החכם באדם: "ואם יתקפו האחד השניים יעמדו נגדו, והחוט המשולש לא במהרה ינתק" (קהלת, ד', יב).

טוב היה לו בחרה המאשימה להעיד לפחות מי משני הפקחים הנוספים אשר נכחו באירוע. הסיבה לאי העדתם לא בוארה, אם כי ניתן להניח כי היא נבעה מכך שלא נרשמו דו"חות ע"י אותם פקחים. למצער כך משתמע משתיקת הצדדים לעניין זה. עם זאת אין באי העדה זו כדי ללמד דבר לזכות הנאשמים. איש לא מנע מהם לזמנם לעדות ולהימנעותם מכך נודעת משמעות ראייתית לחובתם [ע"פ 728/84 **חרמון נ' מדינת ישראל**, פ"ד מא(3), 617, 625]. על רקע זה תמוהה ביותר טענתה הסתמית והלאקונית של ההגנה בסיכומיה, לפיה לו הפקח חזן היה מעיד, היה בכך כדי לסייע לה.

44. ההגנה העלתה טענות שונות נגד מהימנות בוטקו וכהן, אך לא מצאתי ממש אף לא באחת מהן. כך למשל נטען כי הפקח כהן העיד בהסתמך על הדו"ח שלו ולא זכר את הדברים כהווייתם. טענה זו עומדת בסתירה להתרשמותי ולקביעתי בהתאם, כי העד זכר את האירועים בכלל ואת זריקת האבנים והבקבוק בפרט, וכי עדותו אמינה.

כך למשל נטען כי כהן לא ידע לומר אם כוח מג"ב ראה שזורקים עליו אבנים. לא מצאתי מה בטיעון זה, אף לו נכון הוא, מסייע להגנה. נטען כי כהן (כמו בוטקו) לא רשם בדו"ח כי הוא נפגע מאבן וכי הדו"ח נעדר שעה ותאריך- טיעונים שהוסברו ע"י העד כמבואר לעיל ואשר אין בהם כדי לגרוע ממהימנותו. באשר לסתירות הנוגעות להחזקת הבקבוק או השלכתו הובהר לעיל כי הדבר דווקא מחזק את אמינות השניים.

45. הסניגור המלומד המשיך וטען כי בוטקו וכהן סתרו האחד את האחר בנוגע למנוסת נאשם 2 ובנוגע להשתתפותו של הפקח דפנה במעצר, אלא שמדובר בסתירות קלות ביותר. בוטקו העיד כי הוא אינו בטוח באשר לשלבי מעצרו של נאשם 2 שכן היה עסוק במרדף אחר נאשם 1 ומעצרו. הסבר זה מתקבל כהגיוני ומתבקש בנסיבות.

נטען כי יש לדחות את טענת בוטקו כבלתי מהימנה לפיה הוא אינו יודע אם יש או אין מצלמות בקרבת מקום האירוע. דין הטענה להידחות. הבסיס לטענה אינו ברור, כמו גם המניע לשקר לעניין זה, שהרי ידיעתו או אי ידיעתו של השוטר אינה משליכה על השאלה האם קיימות מצלמות; האם האירוע צולם; האם התייעוד נשמר ועוד כיוצ"ב שאלות.

נטען כי כובעי הגרב לא נתפסו כמוצגים. לא ברור מה באמור מסייע להגנת הנאשמים, שכן אם לא כיסו את פניהם מה לאנשי המרות להעיד אחרת. דווקא הפללת שווא מתיישבת יותר עם עדות בדבר זיהוי וודאי עקב פנים גליוות. בנוסף, אי תפיסת המוצגים הוסברה כאמור לעיל כקשור בטיבו של האירוע הדינאמי והמסוכן.

טענת ההגנה לפיה לא היה מקום לנקוט באלימות כלפי נאשם 1 נדחית לאור קביעתי בדבר מהימנות עדותו של בוטקו. בנוסף, אף לו התקבלה אין היא רלוונטית למחלוקת שלפניי.

46. ההגנה טענה נגד החוקר על כך שהטיח בנאשמים כי הם תועדו במצלמות בעוד אין תיעוד כזה בנמצא. אין בנתון זה כל רלוונטיות לבירור המחלוקת באשר למעשיהם של הנאשמים. אף אם אניח כי העלאת הטענה משמעה טענה משתמעת לפיה מדובר במחדל חקירה דין הטענה להידחות. בפן העקרוני ספק רב אם מדובר בתרגיל חקירה פסול. ה"תרגיל" ככל שהיה לא הוביל לפגיעה בזכויות הנאשמים שכן הם נותרו דבקים בהכחשתם. ברקע הדברים יוזכר כי אין לנאשם זכות קנויה באשר לאופן בו תתנהל חקירתו [ע"פ 9306/20 **ברגות נ' מדינת ישראל** (29.4.21), סע' 16].

47. בשולי הדברים יוער כי לא מצאתי כל נפקות בהפניית הנאשמים לתיעוד (נ/1) שעניינו בהליך אחר.
48. לטענה בדבר מחדל חקירה: הלכה היא כי אין במחדל חקירה כשלעצמו כדי להביא לזיכויו של נאשם, אם חרף קיומו הונחה תשתית ראייתית מספקת להוכחת האשמה. נאשם רשאי להיבנות רק ממחדלי חקירה חמורים, בדמות אי נקיטת פעולה חקירתית מתבקשת, שיש בה כדי להטיל ספק סביר בראיות המפלילות [עניין **ברגות**, שם; ע"פ 5864/19 **פלוני נ' מדינת ישראל** (22.8.21), סע' 115].

49. בנסיבות, המאשימה לא הציגה תיעוד צילומי של האירוע. ההגנה טענה כי מדובר במחדל חקירה לנוכח קיומן של מצלמות במרחב הציבורי וכי "המשטרה בוחרת מתי להוציא צילומים". ההגנה אף זימנה כעד מטעמה את מר זיני, ועם זאת דווקא מעדותו עלה (במסגרת חקירתו הנגדית) כי בזירת האירוע- בקרבה לצומת הרחובות גולומב והרב קוק לא היו מצלמות (פ' עמ' 62, שו' 19-28).
50. לא הוצגה כל ראיה לפיה הייתה בנמצא מצלמת רחוב רלוונטית; או כי ככל והייתה, היא תיעדה את האירוע או כי על אף האמור המשטרה לא טרחה לאתר את אותו תיעוד. כל זאת ברקע הסברי העדים, לרבות עד ההגנה זיני, באשר לחבלה המכוונת במצלמות שבמרחב העירוני. לאור האמור לא עלה בידי ההגנה להצביע כלל ועיקר על כי אירע מחדל חקירתי כלשהו. מקל וחמר לא כי אירע מחדל שיש בו כדי להצדיק את זיכויו הנאשמים או מי מהם.

7. סיכום

51. סיכומם של דברים הוא כי עלה בידי המאשימה להוכיח את כלל המיוחס לנאשמים בכתב האישום, מעבר לספק סביר. על יסוד הראיות שפורטו לעיל מצאתי לקבוע כי הנאשמים השליכו אבנים לעבר כוח מג"ב. כמות האבנים שהושלכה לא בוארה והספק לעניין זה פועל לזכות הנאשמים. בנוסף, הוכח כי נאשם 1 השליך בקבוק לעבר השוטרים. הדבר נלמד מן השילוב שבין עדותו המפלילה של כהן לעניין זה, המחוזקת בעדויות בוטקו אשר הבחין בנאשם כשהוא אוחז בבקבוק, כמו גם בעדויות כל אחד מהנאשמים המאשרים את החזקת הבקבוק. עוד הוכח כי הנאשמים חבשו כובעי גרב בעת שהשליכו את האבנים והבקבוק.

52. הוכח כי במעשיהם אלה הנאשמים ניסו לתקוף את השוטרים בצוותא יחד עם ההמון ממנו יצאו כדי להתקדם לעבר הכוח, ובכך התפרעו כחלק מהתקהלות אסורה. הוכח כי הנאשמים הפריעו לאנשי המרות ובהם השוטר בעת מילוי תפקידם, בכך שנאשם 1 ניסה להימלט ממעצרו ונאשם 2, הגם שלא ניסה להימלט, התנגד למעצרו.

לאור כל המפורט לעיל מצאתי להרשיע את הנאשמים במיוחס להם - קרי, בעבירות ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות- לפי סעי' 274(1), 274(2) ו- 274(3) לחוק העונשין, תשל"ז- 1977; התפרעות- לפי סעי' 152 לחוק וכן הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו- לפי סעי' 275 לחוק.

ניתנה היום, ז' סיוון תשפ"ד, 13 יוני 2024, במעמד הצדדים.